

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Bc. Veronika Nováková**

Vysoká škola: **JU v Č. Budějovicích**

Aprobace: **Bohemistika navazující**

Katedra: **Ústav bohemistiky**

~~Recenzent~~ * /
diplomové práce

Datum odevzdání posudku: 23. srpna 2012

Vedoucí */

Mgr. Lucie Taraldsen Medová, MPhil., PhD.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vybrané aspekty slovosledu v současné češtině: trojí teoretický přístup

.....
(téma)

Cílem diplomová práce Veroniky Novákové je popsat jednak faktické postavení příklonek v české větě na jedné straně a teoretické přístupy vysvětlující toto postavení klitik na straně druhé. Teoretické přístupy pak jsou zvoleny tři: klasický český přístup zakotvený ve strukturalistické tradici, přístup FGP a konečně přístup generativně gramatický. Jádrem práce je však vlastní diplomantčino zkoumání dokladů v ČNK, a to konkrétně postavení klitik v komplexních větách s infinitivem.

Práce je dobře strukturována, kapitoly 1-3 představují přehled dostupné literatury, konsistentně zpracované; kapitoly 4-5 jsou autorčiným příspěvkem k tématu, totiž vlastním empirickým zkoumáním. Po formální stránce si nemohu nedovolit vytknout diplomantce méně než srozumitelné anglické resumé a poukázat na nesystematické odkazování na citovanou literaturu (tj. PMČ (standardní odkaz) v pozn. 1, str. 8 vs. pozn. 60, str. 35; standardně se v seznamu literatury uvádí PMČ, EŠC a MČ1-3). Ještě mi není jasné, jak autorka vymezuje modální slovesa: na str. 101 jsou mezi modální slovesa uváděna i slovesa *slušet se* a *svádět*. Na základě čeho je vymezujete?

Podkapitola 5.1. popisující metodologii zkoumání by měla být obsažnější: zejména bych (a ostatní lingvisté, pro něž je tato práce bezesporu relevantní) uvítala přesný popis vyhledávání dat. Zajímalo by mě, jak autorka eliminovala příklady typu (86), str. 48 z hledání v korpusu a hlavně, jakým způsobem příklady vyhledávala v Bonitu: používala hledání přes *tagy* nebo jiný způsob? Jak přesně vypadalo zadání? A jak výsledky třídila? S tím souvisí i další chybějící (a relevantní) údaj: příklady z ČNK dokazují, že daná kombinace existuje. Co ale chybí k úplnějšímu obrazu je kvantifikace daných výskytů. Tedy: to, že např. u slovesa *ustávat* (str. 63) není příklad, v němž ACC klitikum předchází určité sloveso, může být náhoda (protože, například, v celém korpusu není takový výskyt – anebo použitou metodologií nebylo možné takový příklad získat) nebo to může znamenat, že ACC klitikum se nemůže posunout. Tak jako tak by bylo výborné vědět, která z možností je

pravděpodobnější a dozvědět se to by bylo lze, kdybychom měli k dispozici údaje o množství takových příkladů. Tedy, kdybychom například věděli, že existuje jediný příklad s posunem DAT klitika (a celkově je v SYN2010 382 výskytů slovesa *ustávat*), absence posunu ACC klitika v SYN2010 je pak snazší připsat náhodě.

Práce je nesmírně materiálově bohatá a diplomantka, pokud bude jen trochu chtít, z ní může těžit v mnoha ohledech. Na jeden aspekt výzkumu, který se nabízí a který je poněkud schován v tak rozsáhlém materiálu, bych ráda upozornila jako na relativně dobře uchopitelný směr dalšího zkoumání, a to haplologii reflexivního morfému *se*, exemplifikovanou v příkladu (90). Potenciálně zajímavé je chování reflexivních morfémů inherentně reflexivních matricových sloves v kombinaci s určitými kombinacemi klitik patřících k infinitivům. Například, inherentně reflexivní sloveso *koukat se* se mysticky objeví bez *se* v případě, že se od infinitivu posouvá ACC klitikum (první příklad na str. 55) a podobně ‚zmizí‘ i reflexivní morfémy u slovesa *pokusit se* a *stydět se* v momentě, kdy se nad ně posouvá reflexivní morfém *si*. Podobně, zdá se, i pro sloveso *troufnout si*: *si* ‚zmizí‘ posouvá-li se *se* a kombinace *se ho*. Znovu, v ideálním případě (tedy kdybychom věděli, kolik takových případů je) bychom mohli odhadnout, jak často se ‚haplologie‘ děje. Dodávám ještě, že o haplologii v tomto smyslu pojednává článek Avgustinová – Oliva (1997) (Avgustinova, T. and K. Oliva (1997). On the Nature of the Wackernagel Position in Czech. In Junghanns, U. and G. Zybatow (eds.) *Formale Slavistik*. Vervuert Verlag: Frankfurt am Main, 25–47.)

Celkově je práce bezpochyby výborným základem pro další výzkum a autorka by rozhodně měla (zohlednivši komentáře posudků) připravit z práce článek k publikování v relevantním časopise, např. *Korpus – Gramatika – Axiologie*. Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

.....
podpis vedoucího ~~recenzenta~~ diplomové práce

Čes. Budějovicích 23. srpna 2012
V dne

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte